

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: _____
/Д. СТОЯНОВА/

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИ
ОТ УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА**

**Настоящата програма е приета на заседание на Педагогически съвет
Протокол №22/01.09.2023 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Предмет
2. Необходимост от училищна програма за ранно отпадане на ученици от училище.
3. Цели
4. Целеви групи
5. Задачи
6. Дейности:
 - 6.1. Участие на родителските общности;
 - 6.2. Участие на педагогическите специалисти;
 - 6.3. Ученическо самоуправление

1. Предмет

Училищната програма за ранно напускане на ученици кореспондира с темата за включващо образование, като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основните принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид и неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в областта на културата и спорта могат да играят важна роля в борбата с бедността и социалното изключване, за насърчаване на по-широко социално приобщаване, които благоприятстват личното развитие.

2. Необходимост от училищна програма за ранно отпадане на ученици от училище

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието, с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Настоящата програма се основава на:

- ЗПУО;
- Стратегия за развитието на СУ „П. Кр. Яворов“ – 2020 – 2024 година

До този момент, благодарение на провеждана политика, в СУ „П. Кр. Яворов“ няма ученици, които преждевременно да са напуснали образователната система. Учебно-възпитателната работа е насочена в удвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и творческите заложби на всеки ученик.

Основен проблем в училището е увеличеният брой отсъствия на учениците от час. По този начин тези ученици са застрашени от отпадане от системата. Мисията на СУ „П. Кр. Яворов“ отговаря по адекватен начин на новите и сложни предизвикателства във връзка с увеличаващото се многообразие в обществото.

Във фокуса на новата визия на образователното министерство за училищно образование, в политиките и мерките за предотвратяване на преждевременно напусналите училище и за повторна интеграция, съществуват четири общи проблема, чието преодоляване определя стратегическия успех. Това са:

- Признаване на проблема и решимост на първо място той да се смекчи и , ако е възможно, да се предотврати, а след това преждевременно напусналите да бъдат повторно интегрирани в образованието.
- Приоритетно стратегическо планиране и провеждане на политики, ориентирани към предоставяне на услуги и осигуряване на подходяща и ефективна подкрепа за преждевременно напусналите училище и за онези, които работят с тях.
- Проява на творчество, новаторство, гъвкавост и желание за промяна от страна на хората, педагогическите специалисти и учениците при решаване на индивидуалните, проблеми, пред които са изправени преждевременно напускащите училище и младежите в риск.
- Проява на мотивирано и активно отношение към образованието от педагогическите специалисти и учениците при формиране на знания, умения и отношения в българското училище.

Като основни причини за отпадане от училище на учениците се открояват : отсъствия, слаб успех и семейни или социални причини, лоша дисциплина и поведение по време на учебните часове:

- Учениците, които трудно се справят с материала, постепенно губят интерес към учебния процес, което води до безпричинни отсъствия от училище.
- Закъснения и отсъствия на ученици от отдалечени квартали на града.
- Учениците от социално слаби семейства, особено от гимназиален етап, които са принудени да работят и то не само през летните месеци и ваканциите, също води до голям брой отсъствия.
- При семейства със занижен контрол от страна на родителите, което поставя в риск от отпадане и самите ученици.
- Учениците от XII клас обикновено през II учебен срок поставят акцент в подготовката си върху матуритетните предмети и игнорират останалите. Някои от тях се включват в курсове и уроци за подготовка за кандидатстудентски изпити, което също води до натрупване на отсъствия.

3. Цели:

Чрез иновативно, гъвкаво и личностно – ориентирано обучение учениците:

- Да получават пълноценни знания, умения и компетентности
- Да се изградят като свободни и морални личности, свободни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество.
- Да развиват творчески заложби и способности

- Да изградят умения и навици за здравословен начин на живот

4. Целева група:

Учениците от всички степени на образование.

5. Задачи:

Като предлага ефективна, качествена и достъпна подкрепа за учениците застрашени от отпадане, училището осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот чрез:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес;
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици(социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.)
- Разнообразяване на дейностите, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
- Съчетаване на класноурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Работа с ученици с изявени дарби;
- Работа с ученици в неравностойно социално положение;
- Работа с ученици със специални образователни потребности;
- Работа с ученици с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда.

6. Дейности чрез:

6.1. Участието на родителските общности:

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите – партньори на училището; работа на училищно настоятелство с родители, чиито деца са застрашени от отпадане;
- Ангажиране на родителите в решаването на проблеми, свързани с ученици, застрашени от отпадане;
- Създаване на активна връзка между училището и родителската общност;
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Провеждане на поредица тематични срещи с родители по проблемите, свързани с отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- Провеждане на срещи на педагогическите специалисти с родители на учениците, които допускат отсъствия от училище без причина;
- Създаване на “Училище за родители” и провеждане на регулярни срещи

Съдействие за осигуряване на транспортни карти за учениците от отдалечените квартали на града или други населени места;

Съдействие за закупуване на учебни помагала, пособия и учебници за социално слаби ученици.

Съдействие за осигуряване на материални стимули от страна на училищното настоятелство за социално слаби ученици.

6.2. Участието на педагогическите специалисти:

- изработване на регистър на застрашени от отпадане ученици (*Регистърът се води от училищния психолог по информация, подадена от класните ръководители*);

- включване в плана на училищния психолог на дейности за превенция на отпадане и работа на ученици в риск;
- провеждане на индивидуални и групови консултации с училищния психолог и други специалисти в областта на общуването;
- активно включване на учениците в занимания по интереси;
- осигурен достъп до спортната база на училището, до компютърни кабинети и библиотеката;
- социализиране на учениците, за които българският език не е майчин;
- картотекиране на ученици в риск с превенция за задържането им в училище, полагане на допълнителни грижи;
- индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители със застрашени от отпадане ученици;
- провеждане на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в часа на класа, изнасяне на беседи от класните ръководители, МКБППМН – за стрес, трафик на хора, безопасно сърфиране в интернет и др.;
- разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор;
- реинтеграция на отпадналите от училището ученици;
- контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация;
- борба с училищния тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз;
- включване на повече ученици в целодневна организация на учебния процес за подготовка с цел предотвратяване от отпадане;
- включване на учениците в извънкласните дейности в училище – образователни, културни, спортни, както и участието им в училищни, регионални, национални и международни проекти.

6.3. Ученическо самоуправление

Първостепенна задача на ученическото самоуправление е да събира, обменя и популяризира мненията и идеите на учениците. Целта е да бъдат полезни на себе си и на училището и заедно да го превърнат в желана за тях територия.

Основни дейности за реализиране на целта:

- провеждане на ежемесечни заседания на Ученическия съвет за решаване на текущи въпроси и вземане на решения;
- участие в издаване на ученически вестник;
- отбелязване на патронния празник на училището – м. Май;
- участие в организацията и реализирането на дейности от празничния календар на училището.

Изготвил:

/М. Димитрова – училищен психолог/